

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มาตรา 24 (2) การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้คือ ให้จัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับ ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้าน ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งมีความสามารถในการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานงานความร่วมมือกับบิดามารดา และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 14 - 15)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ จึงมุ่งการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีภูมิคุ้มกันพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ โดยการพัฒนาคนให้มีความรอบรู้คู่กับการเสริมสร้างคุณธรรมให้เข้มแข็ง โดยพัฒนาให้มีความเพียบพร้อมทั้งด้านคุณธรรม คุณภาพให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดี รู้รัก และสืบสานวัฒนธรรม จารีตประเพณี และค่านิยมที่ดีงาม มีร่างกายแข็งแรง

ได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องเท่าเทียมกัน สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิต พร้อมทั้งเร่งพัฒนา
กำลังคนระดับ กลางและระดับสูง ให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานและสอดคล้องกับวิทยาการ
สมัยใหม่ โดยเฉพาะการพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มีความเป็นเลิศ
บนฐานของการพึ่งตนเอง สร้างสรรค์มูลค่าทางเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขัน
ของประเทศ ขณะเดียวกัน ให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ควบคู่กับการต่อยอด
และใช้ประโยชน์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยจัดการองค์ความรู้ทุกด้านตั้งแต่ระดับชุมชน
ถึงประเทศอย่างเป็นระบบ รวมทั้งสร้างความมั่นคงในชีวิตแก่คนทั้งประเทศ ทั้งด้านรายได้
อาหาร และที่อยู่อาศัย คุ้มครองสิทธิและได้รับความเป็นธรรมอย่างเท่าเทียมกัน
เพื่อสนับสนุนการพัฒนาให้ เป็นสังคมของความพอเพียง เป็นธรรมและเป็นไทย นำไปสู่สังคม
ที่มีความสุขอย่างยั่งยืน โดยต้องพัฒนาคนในทุกมิติอย่างสมดุลทั้งจิตใจ ร่างกาย ความรู้
และทักษะความสามารถ เพื่อให้เทียบพร้อมทั้งด้านคุณธรรมและความรู้ (สำนักงาน
สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549 : 94)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียน
ทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่สมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม
มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง
เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต หลักสูตร
ของหลักสูตรเพื่อเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับ
การพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของความ
เป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัด
การศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งสาระ
การเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการจัดการศึกษาทั้งในระบบ
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมีจุดหมาย
มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบ
อาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเองมีวินัยและ
ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์
และพัฒนาสิ่งแวดล้อมมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีจิตสำนึกและสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและ
อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถ

ในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการเสริมสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การขจัดปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกันและทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงานมีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อดำรงชีวิตและครอบครัว การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 4 - 5)

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้ประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านโนนสำราญ ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมวัย ในรอบที่ 2 ผลการประเมินคุณลักษณะด้านผู้เรียนระดับ ประถมศึกษา 14 มาตรฐาน ระดับคุณภาพดี 2 มาตรฐาน ระดับคุณภาพดีมาก 12 มาตรฐาน มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหา ความรู้ด้วย ตนเอง รักการเรียนรู้ 3 ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีนิสัย รักการอ่าน การเขียน และการฟัง ผลการประเมินระดับ คุณภาพ พอใช้ ตัวบ่งชี้ที่ 2 สนใจแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ รอบตัวใช้ห้องสมุดแหล่ง ความรู้และสื่อต่าง ๆ ได้ทั้งในและนอกสถานศึกษา ผลการประเมินระดับคุณภาพดี ตัวบ่งชี้ ที่ 3 มีวิธีการเรียนรู้ของตนเอง เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ได้สนุกกับ การเรียนรู้และชอบมา โรงเรียน ผลการประเมินระดับคุณภาพดี สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) มีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการศึกษา ด้านผู้เรียน ควรส่งเสริมผู้เรียนให้รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ คิดอย่างมีเหตุผล

คิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ การปรับปรุงการเรียนเปลี่ยนวิธีการสอนจัดประสบการณ์จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ครูจัดกิจกรรมการอยากรู้อยากเห็น ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสถานศึกษาจัดสื่อสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าและการเรียนรู้

การดำเนินงานในการจัดการศึกษาที่ผ่านมาโรงเรียนบ้านโนนสำราญ จัดการเรียนการสอนจากชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 31 คน ครูจำนวน 2 คน ครูดูแลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 จำนวน 1 คน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อทางไกลเครือข่ายของโรงเรียนวังไกลกังวลเป็นหลัก โรงเรียนบ้านโนนสำราญ มีความตระหนักและความพยายามที่จะพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานด้านผู้เรียน โดยเฉพาะด้านกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดีขึ้นอยู่เสมอเพราะเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นและการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้งด้านการผลิตสื่อและนวัตกรรมใหม่ๆ การปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน หรือการเข้ารับการอบรมครูผู้สอนจากหน่วยงานต้นสังกัด จัดอบรมเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน แต่ในการเรียนการสอนสาระ การเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยยังไม่บรรลุผลตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตามมาตรฐานที่ 6 ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ได้วิเคราะห์หาสาเหตุสำคัญของปัญหาดังกล่าว การบูรณาการกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยใช้อาชีพในท้องถิ่นจะพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนได้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการการจัดการความรู้ เพื่อจะได้นำมาบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยมีความเชื่อว่าการจัดการความรู้สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนได้

จากการจัดการศึกษาจากสื่อ และวิธีการที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความต้องการที่จะศึกษาวิจัย และพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนโดยใช้อาชีพในท้องถิ่น เพื่อให้ นักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ที่ได้ โดยมีครูเป็นผู้คอยกระตุ้น แนะนำและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด จนสิ้นสุดกระบวนการอันจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

คำถามการวิจัย

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน โดยใช้อาชีพในท้องถิ่น มีกระบวนการอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน โดยใช้อาชีพในท้องถิ่น ที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6
2. เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน โดยใช้อาชีพในท้องถิ่น ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552
โรงเรียนบ้านโนนสำราญ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ทุกคน จำนวนรวม 13 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

2.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552
โรงเรียนบ้านโนนสำราญ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ทุกคน จำนวนรวม 13 คน

2.2 ครูโรงเรียนบ้านโนนสำราญ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ทุกคน จำนวนรวม 3 คน

2.3 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552
โรงเรียนบ้านโนนสำราญ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 13 คน

2.4 ภูมิปัญญาท้องถิ่นจากหมู่บ้านในสังกัดโรงเรียนบ้านโนนสำราญ
จำนวน 5 คน

2.5 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านโนนสำราญ

จำนวน 9 คน

3. กรอบเนื้อหา ในการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน โดยใช้อาชีพในท้องถิ่นที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เนื้อหา ดังนี้

3.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 1 การดำรงชีวิต และครอบครัว มาตรฐาน 1.1 เข้าใจการทำงานมีความคิดสร้างสรรค์มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

3.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

4. ระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

5. พื้นที่ดำเนินที่วิจัย โรงเรียนบ้านโนนสำราญ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัด มีเป้าหมาย รู้จักแสวงหาแหล่งทรัพยากรของการเรียนรู้ เลือกวิธีการเรียนรู้ จนถึงการประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเอง โดยจะดำเนินการด้วยตนเองหรือร่วมมือช่วยเหลือกับผู้อื่น

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง ความพยายามที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีกระบวนการ มีการวางแผนการเรียนรู้ การเรียนรู้อย่างมีลำดับขั้นตอนมีการประเมินผลงานการเรียนรู้ของตนเอง โดยใช้อาชีพในท้องถิ่นเป็นฐาน เพื่อมุ่งเน้น

การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

3. การจัดการความรู้ หมายถึง กระบวนการเพื่อค้นหาความรู้และดึงความรู้ฝังลึกของบุคคลออกมาใช้งานด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านฐานการเรียนรู้ โดยภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีกรอบการจัดการความรู้ ตามแนวคิดของโนนาคะและทาเกอชิ จำนวน 6 กรอบ คือ สำรวจความต้องการ วิเคราะห์ความคิดเห็น กำหนดฐานการเรียนรู้ เรื่องเล่าเร้าพลัง การทบทวนหลังการปฏิบัติงาน เวทีถอดบทเรียน

4. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนบ้านโนนสำราญ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1

5. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านโนนสำราญ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 13 คน

6. ครู หมายถึง ข้าราชการครูครูโรงเรียนบ้านโนนสำราญ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 3 คน

7. ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนบ้านโนนสำราญ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 13 คน

8. อาชีพในท้องถิ่น หมายถึง อาชีพที่ผู้ปกครองนักเรียนบ้านโนนสำราญ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ที่ประกอบอาชีพเป็นประจำเพื่อหารายได้และเพื่อการดำรงชีวิตประจำวันในการวิจัยครั้งนี้เลือกใช้อาชีพ การเลี้ยงจิ้งหรีด การเพาะเห็ดฟางจากเปลือกมันสำปะหลังการทำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์

9. ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึงบุคคลในเขตบริการของโรงเรียนบ้านโนนสำราญ และพื้นที่ใกล้เคียง ที่มีความรู้ความสามารถในด้านการเลี้ยงจิ้งหรีด ได้แก่ นางจิตติภรณ์ ศรีสัตย์ นายทองสาร สีชัย การเพาะเห็ดฟางจากเปลือกมันสำปะหลัง ได้แก่ นางจันทร์ ปฏิโก นายคำมูล สีชัย การทำปุ๋ยหมักจุลินทรีย์ ได้แก่ นายชวน คำยา ที่ได้สั่งสมความรู้และประสบการณ์ในการทำการเกษตรมานานจนเป็นความรู้ที่ฝังลึกในตัวบุคคล ซึ่งเป็นที่ยอมรับจากคนทั่วไป และยังเป็นผู้ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ของตนเองให้กับบุคคลอื่นได้

10. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านโนนสำราญ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 9 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้องค์ความรู้กระบวนการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก
2. นักเรียนมีกระบวนการเรียนรู้ที่ดี และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้
3. ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในกลุ่มสาระอื่นๆ ของนักเรียนได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ และสถานที่ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับบริบทของโรงเรียนบ้าน โนนสำราญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY